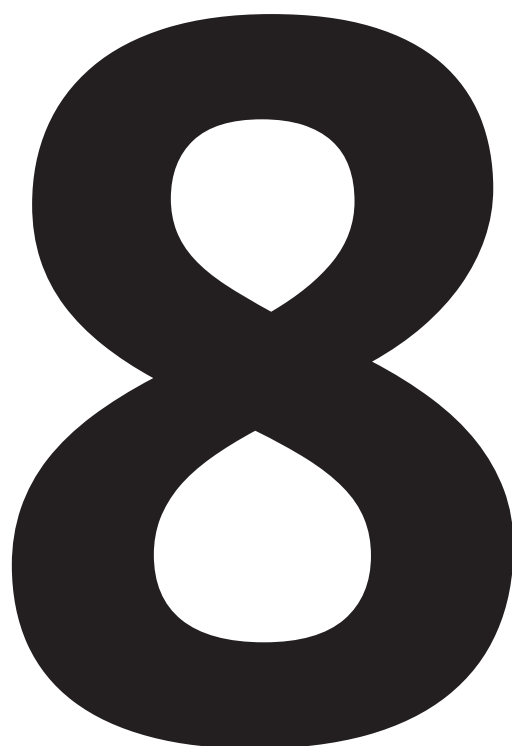

Agnieszka Szajewska

Historia

Rozkład materiału

Temat	Treści nauczania	Odniesienie do podstawy programowej	Wymagania podstawowe. Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe. Uczeń:	Liczba godzin
Dział 1. Druga wojna światowa					
1. Przypomnienie wiadomości z klasy siódmej	<ul style="list-style-type: none"> – zjawiska historyczne, które zaistniały na przełomie wieków XIX i XX, – I wojna światowa, – systemy totalitarne i autorytaryzm w Polsce, – II Rzeczpospolita, 	XIX.2, XXIII.4, XXVII.1, XXVII.3, XXIX.4, XXIX.5	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zjawiska historyczne, które zaszły na przełomie wieków XIX i XX, – przypomina, czym była rewolucja przemysłowa i jakie wywołała przemiany społeczne, techniczne oraz cywilizacyjne, – charakteryzuje główne nurty polityczne powstałe w XIX w., – wymienia skutki I wojny światowej i kryzysu demokracji w okresie międzywojennym, – porównuje systemy totalitarne z autorytaryzmem w II Rzeczypospolitej, 	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje bilansu polityki Polski międzywojennej i określa sytuację kraju w przededniu wybuchu II wojny światowej, – analizuje skutki I wojny światowej i kryzysu demokracji w okresie międzywojennym, 	1
2. Wojna obronna Polski w 1939 roku	<ul style="list-style-type: none"> – położenie międzynarodowe Polski w przededniu wybuchu II wojny światowej, – etapy wojny obronnej – pozycje wojsk stron walczących, – przykłady szczególnego bohaterstwa Polaków podczas kampanii wrześniowej, 	XXXII.1–3	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje i omawia etapy wojny obronnej Rzeczypospolitej, – charakteryzuje położenie międzynarodowe Polski w przededniu wybuchu II wojny światowej, – zna pojęcia: <i>wojna totalna</i>, <i>Blitzkrieg</i>, <i>kampania wrześniowa</i>, – wskazuje na mapie pozycje stron walczących i miejsca ważniejszych bitew, – podaje przykłady bohaterstwa Polaków, np. obrona Poczty Polskiej w Gdańsku, walki o Westerplatte, obrona wieży spadochronowej w Katowicach, bitwy pod Mokrą i Wizną oraz bitwa nad Bzurą, obrona Warszawy, obrona Grodna, bitwa pod Kockiem, – określa skalę strat państwa polskiego poniesionych w wyniku działań wojennych, – podaje przyczyny klęski Polski w 1939 r., 	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje analizy materiału źródłowego w postaci relacji świadków, dokumentów i fotografii, – ocenia sytuację społeczeństwa polskiego w czasie najazdu zbrojnego, 	1
3. Na froncie europejskim (1939–1941)	<ul style="list-style-type: none"> – przełomowe wydarzenia wojny światowej (polityczne i militarne), które miały miejsce na froncie zachodnim, – polityka Niemiec na terenach okupowanej Europy, – eksterminacja Żydów, Romów i innych narodowości przez nazistów, 	XXXIII.1, XXXIII.2	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia oraz sytuuje w czasie wydarzenia II wojny światowej na froncie zachodnim w latach 1939–1941, – wyjaśnia, co w kontekście II wojny światowej oznacza pojęcie <i>alianci</i>, – przedstawia wydarzenia bitwy o Anglię, – zna wkład polskich lotników w tę kampanię, – analizuje mapę, wskazując podboje państw Osi, – opisuje wydarzenia związane z atakiem ZSRS na Finlandię i kraje bałtyckie, 	<ul style="list-style-type: none"> – określa znaczenie rozwoju kryptologii i złamania kodu Enigmy dla powodzenia działań zbrojnych w czasie wojny, – ocenia postawy postaci, które miały decydujące znaczenie dla przebiegu II wojny światowej w omawianym okresie, takich jak: marszałek Philippe Pétain, generał Charles de Gaulle i premier Winston Churchill, – tłumaczy znaczenie zastosowania przez Niemców <i>taktyki Blitzkriegu</i>, 	1

4. Agresja Niemiec na ZSRS	<ul style="list-style-type: none"> – atak Niemiec na ZSRS, – najważniejsze walki na froncie wschodnim okupacja niemiecka, – przyczyny klęski III Rzeszy na froncie wschodnim, 	XXXIII.1–3	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny, przebieg i konsekwencje agresji Niemiec na ZSRS, – charakteryzuje relacje niemiecko-sowieckie przed 1941 r., – omawia plan Barbarossa i przebieg działań wojennych na froncie wschodnim, – podaje miejsca najważniejszych bitew kampanii, – śledzi szlaki przemarszu wojska podstawie mapy, – wyjaśnia przyczyny klęski Niemiec na froncie wschodnim, 	<ul style="list-style-type: none"> – określa czynniki mające wpływ na zmianę sytuacji walczących stron: militarne i polityczne, – dostrzega znaczenie pomocy aliantów zachodnich udzielonej ZSRS w kampanii wojennej, – określa warunki – geograficzne, militarne i polityczne – w jakich toczyły się walki na froncie, 	1
5. Okupacja, kolaboracja i opór	<ul style="list-style-type: none"> – polityka Niemiec na terenach okupowanej Europy, – zagłada Żydów oraz Romów i eksterminacja innych narodów, – przykłady bohaterstwa Polaków i przedstawicieli innych narodowości ratujących Żydów z Holocaustu, 	XXXIII.2	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia politykę III Rzeszy względem okupowanych ziem i postawy ludzi dotkniętych okupacją, – omawia stosowane przez Niemców metody eksploatacji podbitych terenów, – wyjaśnia, czym były niemieckie oboje koncentracyjne, – wyjaśnia pojęcia: <i>ruch oporu</i>, <i>Generalne Gubernatorstwo</i>, <i>Generalny Plan Wschodni</i>, <i>Holokaust</i>, – charakteryzuje zjawiska kolaboracji i oporu wobec okupanta, – podaje przykłady takich działań, – określa postawy wobec Holocaustu, – podaje przykłady ratowania Żydów przed eksterminacją, – ocenia sytuację okupowanych państw zachodnich oraz przebywającej w nich ludności żydowskiej i romskiej po napaści niemieckiej, 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje działania władz niemieckich na poszczególnych obszarach Europy, – wiąże zjawisko dyskryminacji etnicznej Słowian oraz eksterminacji Żydów i Romów z ideologią rasizmu narodowościowego, głoszonym przez nazistów, – przedstawia zasługi osób odznaczonych medalem „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata”, 	1
6. Wojna poza Europą	<ul style="list-style-type: none"> – działania wojenne w Afryce, na Bliskim Wschodzie, Dalekim Wschodzie i na Pacyfiku, – <i>Karta atlantycka</i>, – decyzje konferencji Wielkiej Trójki w Teheranie, 	XXXIII.1, XXXIII.4, treści spoza podstawy programowej	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje najważniejsze wydarzenia związane z przebiegiem działań wojennych w Afryce, na Bliskim Wschodzie, Dalekim Wschodzie i na Pacyfiku, – wymienia najważniejsze miejsca działań wojennych poza Europą, – odnajduje na mapie miejsca bitew i określa zasięg działań wojennych, wskazując szlaki przemarszu wojsk, – przedstawia kluczowe dla omawianych wydarzeń postaci, – zna okoliczności inwazji japońskiej na Pacyfiku, – omawia przebieg działań wojennych w tym rejonie świata, – wymienia postanowienia konferencji Wielkiej Trójki w Teheranie, 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje zmiany w sposobie prowadzenia wojny: działania militarne w powietrzu i na morzu, – dostrzega znaczenie rozwoju techniki wojennej dla przebiegu działań zbrojnych, – omawia fragment tekstu <i>Karty atlantyckiej</i>, – rozpoznaje najbardziej charakterystyczne dla tego okresu środki rażenia i urządzenia techniczne użyte w czasie wojny, takie jak: samoloty, lotniskowce, czołgi, pierwsze pociski rakietowe, radar, 	1

Temat	Treści nauczania	Odniesienie do podstawy programowej	Wymagania podstawowe. Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe. Uczeń:	Liczba godzin
7. Zwycięstwo aliantów	<ul style="list-style-type: none"> – przebieg kontrofensywy aliantów w latach 1943–1945, – przyczyny klęski państw Osi, – decyzje konferencji Wielkiej Trójki w Jałcie, 	XXXIII.1, XXXIII.3, XXXIII.4	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przebieg kampanii wojennej w Europie i na Pacyfiku w omawianym okresie, – zna przebieg działań wojennych we Włoszech w latach 1943–1944, – wiąże sukces aliantów we Włoszech z wkładem II Korpusu Polskiego w zdobyciu Monte Cassino, – opisuje przebieg operacji Overlord, – analizuje przebieg ofensywy Armii Czerwonej i doprowadzenie do klęski Niemiec w latach 1944–1945, – wymienia postanowienia Wielkiej Trójki podjęte na konferencji w Jałcie, – zna wydarzenia i okoliczności związane zrzuceniem bomb atomowych na Hiroszimę oraz Nagasaki, 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia decyzje Wielkiej Trójki z perspektywy stron, których dotyczyły obrady w Jałcie, – przedstawia okoliczności powstania bomby atomowej, przyczyny decyzji prezydenta Harry'ego Trumana o jej użyciu oraz konsekwencje tego wydarzenia, – ocenia znaczenie utworzenia przez aliantów drugiego frontu dla przebiegu wojny, 	1
8. Powtórzenie wiadomości z działu 1					1
9. Sprawdzian wiadomości z działu 1					1
Dział 2. W okupowanej Polsce					
10. Noc okupacji	<ul style="list-style-type: none"> – założenia i metody polityki niemieckiej i sowieckiej w okupowanej Polsce, – zbrodnie niemieckich i sowieckich okupantów na ludności polskiej (Palmiry, Katyń, kaźń profesorów lwowskich, Zamojszczyzna), 	XXXIV.1, XXXIV.2	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje okupację hitlerowską i sowiecką na ziemiach polskich, – wymienia przykłady zbrodni niemieckich i sowieckich (Palmiry, Katyń, kaźń profesorów lwowskich, Zamojszczyzna), – przedstawia nazistowską politykę terroru (łapanki, obozy koncentracyjne, roboty przymusowe, wywózki, germanizacja), – analizuje mapę II Rzeczypospolitej pod kątem podziału ziem polskich po napaści w 1939 r., – przedstawia okupacyjną codzienność Polaków w Generalnym Gubernatorstwie, na ziemiach włączonych do Rzeszy i na ziemiach wschodnich wcielonych do ZSRS, – konstruuje wypowiedź o sytuacji Polaków deportowanych w głąb ZSRS na podstawie tekstu źródłowego, – przedstawia okoliczności zbrodni katyńskiej, – porównuje założenia i metody prowadzenia polityki przez okupantów na zajętych ziemiach, 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia skalę prześladowań na ziemiach polskich w czasie okupacji, – przedstawia losy ofiar terroru i zbrodni okupantów, – podaje imiona i nazwiska konkretnych osób, które ginęły w wyniku prześladowań ludności, a zwłaszcza polskiej elity społecznej, 	1

11. Wokół tragedii Żydów	<ul style="list-style-type: none"> – zagłada ludności żydowskiej, – przykłady bohaterstwa Polaków ratujących Żydów Holokaustu, 	XXXIII.2	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje politykę Niemiec wobec ludności żydowskiej i zna przykłady bohaterstwa Polaków ratujących Żydów w czasie Holokaustu, – wie, czym były getta żydowskie, – przedstawia sytuację ludności żydowskiej w gettach, – wyjaśnia zagadnienie „ostatecznego rozwiązania kwestii żydowskiej”, – opisuje wydarzenia powstania w getcie warszawskim, – charakteryzuje postawy Polaków wobec Żydów, 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpatruje kwestię postaw Polaków wobec eksterminacji Żydów z punktu widzenia sytuacji ludności polskiej, – przedstawia biogramy i dokonania Zofii Kossak-Szczuckiej, Ireny Sendler, Matyldy Getter i Janusza Korczaka, 	1
12–13. Rząd RP na emigracji i walka Polaków na frontach wojny	<ul style="list-style-type: none"> – działalność polityczna rządu RP na uchodźstwie, – relacje rządu RP z ZSRS, – sprawa polska na konferencji w Teheranie, – Polacy na frontach II wojny światowej, 	XXXIII.4, XXXV.1–3	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje polityczną działalność rządu RP na uchodźstwie, – zna okoliczności powstania rządu polskiego na emigracji, – wymienia najważniejszych przedstawicieli rządu londyńskiego i określa ich funkcje, – wymienia polskie formacje wojskowe powstałe u boku aliantów, – przedstawia ich wkład w walki na frontach II wojny światowej poza ojczyzną, – podaje skutki podpisania układu Sikorski-Majski, – zna postanowienia Wielkiej Trójki, dotyczące sprawy polskiej, podjęte na konferencji w Teheranie, – charakteryzuje relacje rządu RP z ZSRS, 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje zadania, jakie stawiał przed sobą polski rząd na uchodźstwie, – przedstawia biogramy ważniejszych przedstawicieli władz emigracyjnych oraz dowódców polskich formacji wojskowych, – docenia znaczenie wkładu polskiego oręża w walkę przeciwko nazistom, – ocenia znaczenie śmierci Sikorskiego dla losów sprawy polskiej na arenie międzynarodowej, 	2
14–15. Walka i opór w okupowanym kraju	<ul style="list-style-type: none"> – przyczyny i rozmiary konfliktu polsko-ukraińskiego (rzeź wołyńska) na Kresach Wschodnich, – polityczna i militarna działalność Polskiego Państwa Podziemnego, w tym formy oporu wobec okupantów, 	XXXIV.3, XXXIV.4	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje polityczną i militarną działalność Polskiego Państwa Podziemnego, w tym formy oporu wobec okupantów, – wymienia nazwy polskich organizacji militarnych i cywilnych zaliczanych do PPP, – przedstawia ich cele, zadania i zakres działalności, – wiąże postacie (takie jak Stefan Rowecki „Grot” czy Jan Jankowski) z organizacjami, w których działały, – charakteryzuje podziemie komunistyczne, – podaje przykłady oporu organizacji podziemia niepodległościowego wobec okupantów, – opisuje działalność partyzancką na ziemiach polskich, – wyjaśnia przyczyny i rozmiary konfliktu polsko-ukraińskiego (rzeź wołyńska) na Kresach Wschodnich, 	<ul style="list-style-type: none"> – zna historię cichociemnych, – potrafi przedstawić wybraną postać cichociemnego, – dostrzega różnice pomiędzy założeniami i celami PPP a założeniami i celami organizacji komunistycznych, – analizuje relacje świadka zbrodni wołyńskiej pod kątem rozmiarów mordów sytuacji ludności polskiej, – charakteryzuje polską twórczość artystyczną o wymowie antynazistowskiej na podstawie materiału źródłowego, 	2

Temat	Treści nauczania	Odniesienie do podstawy programowej	Wymagania podstawowe. Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe. Uczeń:	Liczba godzin
16. Akcja Burza i powstanie warszawskie	<ul style="list-style-type: none"> – działalność Polskiego Państwa Podziemnego podczas akcji Burza, – przyczyny, przebieg i skutki powstania warszawskiego, – postawy aliantów i Związku Sowieckiego wobec powstania, 	XXXIV.4, XXXIV.5	<ul style="list-style-type: none"> – zna okoliczności wybuchu powstania warszawskiego, jego przebieg i konsekwencje, – charakteryzuje polityczną i militarną działalność Polskiego Państwa Podziemnego podczas akcji Burza, – wiąże okoliczności polityczno-militarne zaistniałe w 1944 r. z decyzją o wybuchu powstania, – wyjaśnia przyczyny i opisuje skutki wybuchu powstania warszawskiego, – przedstawia przebieg walk powstańczych na podstawie materiału źródłowego i mapy, – ocenia postawę aliantów zachodnich i Związku Sowieckiego wobec powstania warszawskiego, 	<ul style="list-style-type: none"> – określa sytuację powstańców w obliczu przeważających sił wroga oraz braku większego wsparcia z zewnątrz, – opisuje umundurowanie i uzbrojenie powstańców, – przedstawia ocenę powstania z różnych punktów widzenia, biorąc pod uwagę opinie historyków i uczestników wydarzeń, 	1
17. Początki władzy komunistycznej w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> – okoliczności przejścia władzy w Polsce przez komunistów (rola Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego), – sytuacja polskiego rządu na uchodźstwie, – rozwiązanie AK, 	XXXVII.1	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia okoliczności przejścia władzy w Polsce przez komunistów, – zna okoliczności utworzenia Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, – określa rolę PKWN w pierwszym okresie polskiej historii państwa, – określa stosunek komunistów do podziemia niepodległościowego, – wymienia instytucje komunistycznego aparatu terroru, – porównuje struktury polskiego rządu na emigracji z organami utworzonymi przez komunistów na ziemiach polskich, – ocenia praworządność i legalność tych instytucji w związku z sytuacją międzynarodową w 1944 r., – wiąże przejście władzy przez komunistyczny rząd z obecnością Armii Czerwonej na terenie Polski, – na podstawie tekstu źródłowego wymienia przyczyny rozwiązania Armii Krajowej, – określa skalę zniszczeń i strat, które Polska poniosła w wyniku II wojny światowej, 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje teksty źródłowe pod kątem celów zadań, jakie stawiali sobie ich autorzy, – ocenia sytuację polskiego rządu na uchodźstwie w 1944 r., – omawia skutki reformy rolnej, – charakteryzuje zmiany, jakie zaszły w wyniku strat wojennych: społeczne, materialne i terytorialne, na podstawie ikonograficznego i informacyjnego materiału źródłowego, 	1
18. Powtórzenie wiadomości z działu 2					1
19. Sprawdzian wiadomości z działu 2					1

Dział 3. Świat po II wojnie światowej

20. Krajobraz po wojnie	<ul style="list-style-type: none"> – skutki II wojny światowej oraz jej polityczne i gospodarcze następstwa, – powstanie Organizacji Narodów Zjednoczonych, 	XXXIII.4, XXXIII.5, XXXVI.1	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje bezpośrednie skutki II wojny światowej, wyróżniając następstwa: polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturowe, z uwzględnieniem powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych, – wymienia postanowienia podjęte na konferencji Wielkiej Trójki w Poczdamie, takie jak: 4x D, straty terytorialne Niemiec i sankcje nałożone na ten kraj, – podaje przykłady zniszczeń wojennych, – potrafi oszacować na podstawie źródeł straty w ludziach będące wynikiem długotrwałego konfliktu zbrojnego, – przedstawia zagadnienie procesów norymberskich, – zna przyczyny powstania oraz cele Organizacji Narodów Zjednoczonych, – analizuje fragment tekstu <i>Powszechnej deklaracji praw człowieka</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje instytucje ONZ, określając ich zadania, a także zakres kompetencji, – ocenia znaczenie powstania ONZ dla przyszłości Europy i świata, – porównuje zasady funkcjonowania ONZ i Ligi Narodów, 	1
21–22. Zimna wojna	<ul style="list-style-type: none"> – przyczyny i skutki rozpadu koalicji antyhitlerowskiej oraz początku zimnej wojny, – okoliczności powstania NRD i RFN, – charakterystyka NATO i Układu Warszawskiego, – konflikty doby zimnej wojny, 	XXXVI.2–4, XXXVI.7	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje konflikty określane mianem zimnej wojny, – wymienia przyczyny i skutki rozpadu koalicji antyhitlerowskiej, – opisuje okoliczności powstania NRD i RFN, – wskazuje na mapie państwa NATO i Układu Warszawskiego, – charakteryzuje oba bloki polityczno-wojskowe, – analizuje tekst przemówienia Winstona Churchilla z Fulton pod kątem oceny sytuacji politycznej w Europie, – wymienia najważniejsze konflikty militarne podczas zimnej wojny, – określa przyczyny oraz obszary rywalizacji pomiędzy USA i ZSRS, – podaje podstawowe informacje dotyczące najważniejszych konfliktów zimnej wojny, – określa założenia planu Marshalla i jego znaczenie dla gospodarczej odbudowy Europy, 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje warunki polityczne i społeczne ZSRS z sytuacją w USA, – przedstawia problem rozpoczynającego się wyścigu zbrojeń i rywalizacji o wpływy pomiędzy tymi mocarstwami, – opisuje wydarzenia związane z kryzysem berlińskim, – charakteryzuje obszary rywalizacji pomiędzy ZSRS a USA: podbój kosmosu, wyścig zbrojeń, uczestnictwo w konfliktach zbrojnych, – analizuje materiał źródłowy i ikonograficzny dotyczący propagandy komunistycznej i zachodniej, 	2
23. Za żelazną kurtyną	<ul style="list-style-type: none"> – stalinizm w ZSRS, – sytuacja w państwach należących do strefy wpływów ZSRS: wydarzenia w Węgrzech w 1956 r. i w Czechosłowacji w 1968 r., 	XXXVI.5	<ul style="list-style-type: none"> – omawia sytuację w ZSRS i w państwach jego strefy wpływów, z uwzględnieniem wydarzeń na Węgrzech w 1956 r. i w Czechosłowacji w 1968 r., – wymienia państwa, które znalazły się w bloku wschodnim po II wojnie światowej, – wiąże panujący w nich porządek polityczny z znajdowaniem się w strefie wpływów ZSRS, 	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje bilansu polityki Nikity Chruszczowa, biorąc pod uwagę takie zagadnienia, jak: krytyka kultu jednostki, złagodzenie represji społecznych i poprawa relacji z Zachodem, interwencja sowiecka na Węgrzech, 	1

Temat	Treści nauczania	Odniesienie do podstawy programowej	Wymagania podstawowe. Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe. Uczeń:	Liczba godzin
			<ul style="list-style-type: none"> – określa cechy ustroju politycznego państw komunistycznych, – wyjaśnia pojęcia: <i>stalinizm, blok wschodni, odwilż, państwo satelickie, doktryna ograniczonej suwerenności,</i> – podaje cechy gospodarki stalinowskiej, takie jak: nacjonalizacja, centralne planowanie czy kolektywizacja, – dostrzega związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy wydarzeniami w ZSRS po śmierci Stalina a nastaniem odwilży, – określa, na czym polegało to zjawisko, – przedstawia wydarzenia powstania węgierskiego, – omawia wydarzenia praskiej wiosny, 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na przejawy solidarności obywatelskiej między mieszkańcami demoludów, np. wiec poparcia dla Polaków w Budapeszcie, protesty przeciwko interwencji wojsk Układu Warszawskiego, 	
24. Rozpad systemu kolonialnego	<ul style="list-style-type: none"> – przyczyny i przebieg procesu dekolonizacji, – ocena jego następstw, 	XXXVI.6	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przebieg procesu dekolonizacji, uwzględniając jego przyczyny i skutki, – wiąże osłabienie mocarstw kolonialnych po II wojnie światowej z postępującym procesem dekolonizacji, – sytuuje w czasie i w przestrzeni dekolonizację poszczególnych obszarów kolonialnych, – charakteryzuje przebieg działań zmierzających do odzyskania niepodległości przez Indie, – przedstawia proces przyczynowo-skutkowy zachodzący pomiędzy polityką państw kolonialnych, zmianą sytuacji międzynarodowej i dążeniami niepodległościowymi ludów Afryki, – ocenia następstwa dekolonizacji, – charakteryzuje problemy państw postkolonialnych, takie jak: konflikty zbrojne, zacołanie i epidemie, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia biografie Mahatmy Gandhiego i Nelsona Mandeli w związku z ich walką o równość społeczną i pokój, – omawia proces dekolonizacji Indochin, Holenderskich Indii Wschodnich i Malajów, 	1
25. Konflikty na Bliskim Wschodzie	<ul style="list-style-type: none"> – przebieg konfliktów na Bliskim Wschodzie, – powstanie Izraela, – kwestia palestyńska, – fundamentalizm islamski, 	XXXVI.8	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przebieg konfliktów na Bliskim Wschodzie, – charakteryzuje sytuację polityczną na obszarze Palestyny po II wojnie światowej, – przedstawia okoliczności powstania państwa Izrael, – omawia spór izraelsko-palestyński, – wiąże wydarzenia na Bliskim Wschodzie z rozwojem terroryzmu i fundamentalizmu w tym obszarze, 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie polityczne, społeczne i religijne uwarunkowania na Bliskim Wschodzie, – opisuje sytuację polityczną, terytorialną i etniczną Izraela w związku ze sporem z państwami arabskimi, – ocenia znaczenie wydarzeń w rejonie Bliskiego Wschodu oraz ich wpływ na politykę i gospodarkę na świecie, 	1

			<ul style="list-style-type: none"> – wymienia i opisuje wydarzenia związane z eskalacją tego konfliktu (np. wojnę sześciodniową), – wyjaśnia przyczyny rewolucji islamskiej oraz ingerencji USA i ZSRS w politykę na Bliskim Wschodzie, – zna pojęcia <i>fundamentalizm</i> i <i>rewolucja islamska</i>, – opisuje sylwetki czołowych postaci związanych z polityką na Bliskim Wschodzie, 		
26. Chiny po II wojnie światowej i wojna w Korei	<ul style="list-style-type: none"> – przemiany w Chinach po II wojnie światowej, – rządy Mao Zedonga, – wojna w Korei, 	XXXVI.7, XXXVI.9	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przemiany, które zaszły w Chinach i Korei po II wojnie światowej, – przedstawia proces dojścia do władzy w Chinach komunistów i Mao Zedonga, – wiąże przemiany polityczno-gospodarcze w Państwie Środka z wprowadzeniem komunizmu, – rozumie pojęcia: „<i>rewolucja kulturalna</i>”, „<i>wielki skok</i>”, <i>czerwona księżyczka</i> w kontekście historii komunistycznych Chin, – opisuje sytuację w kraju po śmierci Mao, – omawia przebieg wojny w Korei, – kojarzy wydarzenia w tym rejonie świata z rywalizacją pomiędzy USA i ZSRS, – określa na podstawie mapy zmiany terytorialne, jakie zaszły na tym obszarze, 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje ustroj polityczno-gospodarczy Chin z ustrojem innych państw komunistycznych (np. ZSRS), – charakteryzuje relacje Państwa Środka z ZSRS i USA, – przedstawia kwestię zagarnięcia Tybetu przez Chiny, – zna postać Dalajamy, – wskazuje na konsekwencje polityki „wielkiego skoku”, czy „rewolucji kulturalnej” w Chińskiej Republice Ludowej, – wyciąga wnioski dotyczące sytuacji oraz konfliktu w Korei, 	1
27. Ku zjednoczonej Europie	<ul style="list-style-type: none"> – proces integracji europejskiej, – cele i główne etapy rozwoju Unii Europejskiej, 	XXXVI.12	<ul style="list-style-type: none"> – omawia proces integracji europejskiej, – podaje przyczyny konsolidacji gospodarczej i politycznej państw europejskich, – wymienia główne cele tych państw oraz stworzonych przez nie międzynarodowych instytucji europejskich, – przedstawia założenia planu Schumana, – zna nazwy organizacji wspólnotowych, które zostały powołane przed powstaniem Unii Europejskiej, – śledzi przebieg integracji europejskiej, – przedstawia główne etapy rozwoju Unii Europejskiej, – analizuje mapę pod kątem rozwoju integracji europejskiej, – wymienia najważniejsze instytucje UE, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia struktury i zadania organów Unii Europejskiej oraz instytucji z nią współpracujących, – zna biogramy ojców integracji europejskiej, – omawia symbolikę flagi i wymowę hymnu UE (<i>Ody do radości</i>), – omawia takie wydarzenia, jak: podpisanie traktatów w Rzymie, <i>Traktatu o Unii Europejskiej</i> oraz zawarcie układu w Schengen, – ocenia znaczenie integracji europejskiej dla rozwoju gospodarczego państw, a zwłaszcza Polski, 	1
28–29. Przemiany społeczno-kulturowe po II wojnie światowej	<ul style="list-style-type: none"> – przemiany kulturowe i społeczne po II wojnie światowej, – rozwój przemysłu i ruchy ekologiczne, 	XXXVI.13	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje najważniejsze przemiany kulturowe i społeczne, które miały miejsce po II wojnie światowej, – przedstawia genezę nowych zjawisk społecznych zaistniałych po wojnie, 	<ul style="list-style-type: none"> – określa zmiany świadomości społecznej i ewolucję prawa, które dokonały się w wyniku zaistnienia nowych okoliczności społecznych, politycznych i gospodarczych, 	2

Temat	Treści nauczania	Odniesienie do podstawy programowej	Wymagania podstawowe. Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe. Uczeń:	Liczba godzin
	<ul style="list-style-type: none"> – rozwój ruchów społecznych: feminizmu, ruchu praw obywatelskich w USA, pacyfizmu, ruchu hipisowskiego, – nowe środki komunikacji globalizacja, – społeczeństwo konsumpcyjne, 		<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje zjawiska: globalizacji, migracji i eksplozji demograficznej, – wymienia i opisuje najważniejsze nurty społeczne powstałe w XX w. oraz grupy dążące do zmian obyczajowych i prawnych na świecie, – prezentuje poglądy wspomnianych grup i określa metody, którymi posługiwały się dla osiągnięcia swoich celów, – charakteryzuje przemiany obyczajowej kulturowe związane ze wzrostem tolerancji, globalizacją i popkulturą, – wymienia najważniejsze osiągnięcia techniczne drugiej połowy XX w., 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje związek pomiędzy rozwojem techniki, przemysłu i komunikacji a zmianami społecznymi na świecie, – podejmuje dyskusje na temat ewolucji społeczeństwa obywatelskiego, laickiego i globalnego we współczesnym świecie, – opisuje sytuację społeczności wyznaniowych, 	
30. Powtórzenie wiadomości z działu 3					1
31. Sprawdzenie wiadomości z działu 3					1
Dział 4. Polska w latach 1945–1956					
32. Inny kraj	<ul style="list-style-type: none"> – postanowienia konferencji w Jałcie i Poczdamie dotyczące Polski, – Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej, – proces szesnastu, – Polska w nowych granicach, 	XXXIII.4, XXXVII.1	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia początki władzy komunistycznej (Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej, proces szesnastu), – ukazuje związek pomiędzy nowymi granicami państwa polskiego po 1945 r. a rozmowami Wielkiej Trójki na konferencjach w Jałcie i Poczdamie, – analizuje mapę pod kątem zmian terytorium państwa polskiego po II wojnie światowej, – analizuje proces przesiedleń na ziemiach polskich, – opisuje odbudowę kraju na wybranych przykładach, – przedstawia stosunki narodowościowe w Polsce w okresie powojennym, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia okoliczności i przebieg procesu szesnastu, – ocenia postawy polityków Wielkiej Trójki wobec sprawy polskiej oraz konsekwencje decyzji, – wyjaśnia sytuację polskiego rządu na uchodźstwie, polskich dowódców oskarżonych w procesie szesnastu i Stanisława Mikołajczyka jako polityka niezależnego od władz komunistycznych, – określa zmiany w strukturze demograficznej ludności Polski powojennej i zna ich przyczyny, 	1
33. Przegrana walka	<ul style="list-style-type: none"> – referendum ludowe, – wybory w 1947 r., – postawy Polaków wobec nowych władz ze szczególnym uwzględnieniem oporu zbrojnego żołnierzy niezłomnych / wyklętych, 	XXXVII.1, XXXVII.2	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia proces umocnienia się komunistów u władzy oraz charakteryzuje postawy Polaków wobec władzy ludowej, – wie, czego dotyczyły pytania zadane w referendum ludowym, – rozumie cele jego przeprowadzenia, – omawia fałszerstwo wyborcze ze stycznia 1947 r. na podstawie znanych faktów i tekstu źródłowego, 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje okoliczności zorganizowania referendum ludowego oraz grę propagandową prowadzoną przez komunistów i opozycję, – przedstawia biogramy wybranych żołnierzy niezłomnych, – zna miejsca pamięci związane z bohaterstwem i prześladowaniami żołnierzy wyklętych, 	1

			<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postawy Polaków wobec nowych władz ze szczególnym uwzględnieniem oporu zbrojnego żołnierzy niezłomnych / wyklętych, – analizuje sytuację żołnierzy polskiego podziemia niepodległościowego w momencie przejścia władzy przez komunistów, 		
34. Stalinowska Polska	<ul style="list-style-type: none"> – przemiany ustrojowe, gospodarczo-społeczne i kulturowe w okresie stalinizmu, – system terroru stalinowskiego w Polsce i ocena jego skutków, – relacje państwo-Kościół, 	XXXVIII.1, XXXVIII.2	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przemiany ustrojowe, gospodarczo-społeczne i kulturowe w okresie stalinizmu, – omawia proces tworzenia struktur ustrojowych państwa: powstanie PZPR, władzy wykonawczej w państwie i wprowadzenie konstytucji stalinowskiej, – opisuje system terroru stalinowskiego w Polsce, – ocenia jego skutki, – wymienia zjawiska charakterystyczne dla ustroju komunistycznego w PRL, takie jak: jedyńictwo, propaganda, kultura jednostki, gospodarka planowana czy terror, – podaje cechy socrealizmu, – charakteryzuje działania władz zmierzające do upaństwowienia gospodarki, – przedstawia biogramy Bolesława Bieruta i prymasa Stefana Wyszyńskiego, – charakteryzuje relacje państwo-Kościół w okresie stalinizmu, – wie, z jakich przesłanek wynikała postawa władz, a z jakich – Kościoła, 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zjawiska charakterystyczne dla ustroju komunistycznego w PRL (propagandę, indoktrynację, kulturę jednostki) na wybranych przykładach, – przedstawia przykłady sztuki i architektury socrealistycznej, – określa charakter relacji gospodarczych pomiędzy Polską a ZSRS, – analizuje zagadnienie struktury społeczeństwa polskiego w okresie PRL, – interpretuje tekst memoriału Episkopatu Polski <i>Non possumus</i> z 1953 r. w związku z polityką państwa wobec Kościoła katolickiego, 	1
35. Od Czerwca do Października	<ul style="list-style-type: none"> – złagodzenie terroru stalinowskiego, – przyczyny i skutki poznańskiego Czerwca 1956 r. oraz znaczenie wydarzeń październikowych 1956 r., 	XXXVIII.3	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny i skutki poznańskiego Czerwca 1956 r. oraz znaczenie wydarzeń październikowych 1956 r., – przedstawia sytuację gospodarczą i społeczno-kulturalną w latach 50. XX w., – zna oczekiwania społeczne wobec władz w tym okresie, – relacjonuje przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca, – omawia okoliczności przejścia władzy przez Władysława Gomułkę, 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie i rangę wydarzeń poznańskiego Czerwca, – opisuje zmianę nastrojów społecznych i postaw wobec władzy w 1956 r., – ocenia znaczenie polskiego Października dla społeczeństwa polskiego i PZPR, 	1
36. Powtórzenie wiadomości z działu 4					1
37. Sprawdzian wiadomości z działu 4					1

Temat	Treści nauczania	Odniesienie do podstawy programowej	Wymagania podstawowe. Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe. Uczeń:	Liczba godzin
Dział 5. Polska w latach 1956–1989					
38. Pod rządami Gomułki	<ul style="list-style-type: none"> – system władzy w PRL w czasach gomułkowskich, – formy uzależnienia Polskiod ZSRS, – realia życia społecznego i kulturalnego końca lat 50.i w latach 60. XX w., – znaczenie roli Kościoła katolickiego dla stosunków politycznych i społecznych w kraju, 	XXXIX.1, XXXIX.2, XXXIX.4	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje społeczno-polityczną sytuację w PRL w czasie rządów Gomułki, – przedstawia system władzy w Polsce pod koniec lat 50. i w latach 60. XX w., – wymienia i opisuje formy uzależnieniaPolski od ZSRS, – zna realia życia społecznego i kulturalnego w PRL, z uwzględnieniem specyfiki czasów gomułkowskich, – wskazuje inicjatywy ludzi kultury oraz Kościoła zmierzające do egzekwowania swobód obywatelskich w PRL, – wnioskuje na podstawie wydarzeń sytuacji i relacjach społeczno-politycznych w kraju, – wyjaśnia znaczenie Kościoła katolickiego dla stosunków politycznych i społecznychw kraju, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia wydarzenia o kluczowym znaczeniu dla relacji państwo-Kościół, – ocenia inicjatywy inteligencji polskiej zmierzające do poszerzenia swobody twórczej i zwiększenia praworządności w kraju (Znak, List 34, Klub Krzywego Koła, Radio Wolna Europa), – omawia działalność rządu RP na uchodź-stwie po II wojnie światowej, – ocenia wpływ instytucji zagranicznych (np. Instytutu Literackiego, Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa) na rozwójkultury polskiej, 	1
39. Protesty marcowe i Grudzień 1970	<ul style="list-style-type: none"> – przyczyny oraz konsekwencje kryzysów społecznych w latach 1968 i 1970, 	XXXIX.3	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny oraz konsekwencje kryzysów społecznych w latach 1968 i 1970, – wymienia motywy kampanii antysemitkiejw 2. poł. lat 60. XX w., – przedstawia przyczyny, przebieg i konsekwencje protestów studenckich w 1968 r., – wymienia przyczyny strajków na Wybrzeżu w 1970 r., – relacjonuje wydarzenia Grudnia 1970, – ocenia reakcję władz na protesty robotnicze, – porównuje cele i konsekwencje wystąpień robotniczych w 1970 r. ze studenckimi w 1968 r., 	<ul style="list-style-type: none"> – określa stosunek innych środowisk społecznych do protestów studenckich, – zna działania artystów oraz inteligencji,które były reakcją na wydarzenia Marca 1968, – przedstawia w oparciu o tekst źródłowy znaczenie Marca 1968 i Grudnia 1970 dla młodego pokolenia Polaków, – przedstawia znaczenie Marca 1968 i Grudnia 1970 dla młodego pokolenia Polaków, – dostrzega konsekwencje wydarzeń marcowych i akcji antysemitkiej, 	1
40. Dekada Gierka	<ul style="list-style-type: none"> – system władzy w PRLw latach 70. XX w., – realia życia społecznegow czasach gierkowskich, – narodziny i działania opozycji politycznej w latach1976–1980, – rola Jana Pawła II i jego wpływ na przemiany społeczne i polityczne w Polsce, 	XXXIX.1–3, XXXIX.5, XXXIX.6	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje system władzy w PRL w latach 70.XX w. i program reform Edwarda Gierka oraz formy oporu społecznego w tym okresie, – wymienia przykłady wielkich inwestycjiw czasach gierkowskich, – charakteryzuje realia życia społecznegow czasach gierkowskich, – przedstawia przyczyny i konsekwencje protestów robotniczych w 1976 r., – przedstawia rolę Jana Pawła II i ocenijego wpływ na przemiany społeczne i polityczne w Polsce, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia postulaty, cele i działania opozycji antykomunistycznej pod konieclat 70. XX w., – podaje imiona i nazwiska liderów najważniejszych organizacji opozycyjnychoraz ich działania na rzecz rozwoju kulturyi obrony praw człowieka i obywatela, – omawia okoliczności wyboru Karola Wojtyły na papieża, – przedstawia sylwetkę Jana Pawła II jako duchowego przywódcy, pedagoga i orędownika poszanowania praw człowieka, 	1

			<ul style="list-style-type: none"> – opisuje narodziny i działania opozycji politycznej w latach 1976–1980 (działalność: KOR, ROPCIO, Konfederacji Polski Niepodległej, Ruchu Młodej Polski, inicjatywy <i>List 59</i>, publikacje podziemnych wydawnictw, działania pierwszych Wolnych Związków Zawodowych), – relacjonuje wydarzenia związane z pierwszą pielgrzymką papieża Polakado kraju, 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje zjawisko propagandy komunistycznej, posługując się przykładami omawianego okresu historii Polski, – operuje terminami <i>nowomowa</i> i <i>propaganda sukcesu</i>, – określa wpływ pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do ojczyzny na postawy społeczne Polaków, 	
41. Sierpień 1980i Solidarność	<ul style="list-style-type: none"> – przyczyny i następstwa strajków sierpniowych w 1980 r., – ruch społeczny Solidarność, 	XXXIX.7, XXXIX.8	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia genezę i charakterystykę fenomenu ruchu społecznego Solidarność, – wyjaśnia przyczyny niezadowolenia społecznego na przełomie lat 70. i 80.XX w., – przedstawia sytuację robotników oraz postacie Lecha Wałęsy i Anny Walentynowicz w związku ze strajkami w Stoczni Gdańskiej, – wymienia najważniejsze postulaty związkowców rodzącej się Solidarność, – relacjonuje wydarzenia związane z podpisaniem porozumień sierpniowych, – wiąże fakt powszechności strajków sierpniowych z legalizacją wolnych związków zawodowych oraz liberalizacją publicznego w kraju w latach 1980–1981, – wymienia najważniejszych działaczy Solidarność, 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje sylwetki najważniejszych działaczy Solidarność oraz ich wkład w rozwój ruchu, – dostrzega zmianę postaw społecznych i obywatelskich wobec władz w okresie karnawału Solidarność, – zna fakty związane z zamachem na Jana Pawła II w 1981 r., 	1
42. Stan wojenny	<ul style="list-style-type: none"> – przyczyny wprowadzenia stanu wojennego, – przebieg i konsekwencje tej decyzji władz, – postawy Polaków wobec stanu wojennego i fenomen oporu społecznego, – znaczenie Kościoła katolickiego dla stosunków politycznych i społecznych, 	XXXIX.4, XL.1, XL.2	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny, przebieg i konsekwencje wprowadzenia stanu wojennego, – omawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego, – wymienia działania władz mające na celu sterroryzowanie społeczeństwa, – przedstawia postawy Polaków wobec stanu wojennego, – charakteryzuje fenomen oporu społecznego, – ocenia postawy społeczeństwa polskiego w związku z wydarzeniami stanu wojennego, – wyjaśnia znaczenie Kościoła katolickiego dla stosunków politycznych i społecznych (wizyt Jana Pawła II w kraju, działalności księdza Jerzego Popiełuszki i innych duchownych, charytatywnej działalności Kościoła), 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje konkretne przykłady oporu społecznego i formy realizowania celów opozycji antykomunistycznej, a także przejawy wzajemnej pomocy ludzi zaangażowanych w działalność opozycyjną, – omawia okoliczności przyznania Lechowi Wałęsie Pokojowej Nagrody Nobla, – przedstawia działalność księdza Jerzego Popiełuszki, – ocenia znacznie wymienionych faktów dla podtrzymania solidarność społecznej, 	1

Temat	Treści nauczania	Odniesienie do podstawy programowej	Wymagania podstawowe. Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe. Uczeń:	Liczba godzin
43. Kultura w czasach PRL	<ul style="list-style-type: none"> – realia życia kulturalnego w PRL, – życie literackie, – teatr i kabaret, – polska szkoła filmowa, – sztuka wizualna, – muzyka poważna, – rozwój kultury masowej, – sport, 	XXXIX.2	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje życie kulturalne w PRL, – podaje przykłady twórczości literackiej okresu PRL, – charakteryzuje najważniejsze nurty sztuki (polską szkołę plakatu), kina (polską szkołę filmową, kino moralnego niepokoju) i muzyki (jazz, muzykę filmową i muzykę klasyczną), których przedstawiciele odnieśli sukces w kraju i za granicą, – zna imiona i nazwiska pisarzy, artystów plastyków i muzyków o wybitnym dorobku oraz wkładzie dla kultury polskiej światowej, – wie, jakie ograniczenia na twórców nakładała komunistyczna władza, – omawia zjawisko kultury popularnej, dostępnej dla większości społeczeństwa polskiego w dobie PRL, 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje wybrane przykłady sukcesów Polaków, którzy żyli w okresie PRL (np.: Literacka Nagroda Nobla dla Czesława Miłosza, utwory muzyki klasycznej i muzyki rozrywkowej polskich autorów, tytuły filmów i dzieł sztuki, największe osiągnięcia ludzi kultury i sportowców), – przedstawia sylwetki wybitnych Polaków omawianego okresu, – dostrzega znaczenie Instytutu Literackiego w Paryżu, Radia Wolna Europa, Katolickiego Ośrodka Wydawniczego „Veritas”, Polskiej Fundacji Kulturalnej i innych organizacji zagranicznych dla rozwoju niezależnej kultury polskiej, 	1
44. Powtórzenie wiadomości z działu 5					1
45. Sprawdzenie wiadomości z działu 5					1
Dział 6. Droga do wolności					
46. Rozpad Związku Sowieckiego	<ul style="list-style-type: none"> – przyczyny, przebieg i następstwa rozpadu ZSRS na przełomie lat 80. i 90. XX w., – Michaił Gorbaczow i jego program reform społeczno-gospodarczych, – utworzenie Wspólnoty Niepodległych Państw i likwidacja ZSRS, 	XXXVI.10	<ul style="list-style-type: none"> – omawia proces rozpadu Związku Sowieckiego, – wyjaśnia przyczyny kryzysu gospodarczego i politycznego w ZSRS, – wie, jaką rolę w współczesnej historii Europy i świata odegrał Michaił Gorbaczow, – wyjaśnia terminy <i>glasnost</i> i <i>perestrojka</i>, – ocenia znaczenie porozumienia między Michaiłem Gorbaczowem i Ronaldem Reaganem w sprawie ograniczenia zbrojeń, – lokalizuje w czasie i w przestrzeni wydarzenia związane z upadkiem państwa sowieckiego na przełomie lat 80. i 90. XX w., – wymienia następstwa tego procesu, – wyjaśnia znaczenie przemian demokratycznych dla przyszłości narodów zamieszkujących ZSRS, – wskazuje przemiany ustrojowe w ZSRS, – omawia na podstawie mapy zmiany terytorialne w tym rejonie świata, 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje zmianę polityki wewnętrznej i zagranicznej wprowadzoną przez Gorbaczowa, – dostrzega związek między wydarzeniami polityki międzynarodowej (ociepleniem relacji z Zachodem, zakończeniem wojny w Afganistanie) a odejściem przez władzę ZSRS od doktryny Breżniewa, – opisuje sytuację polityczną, społeczną i gospodarczą państw postkomunistycznych, które przestały być republikami sowieckimi, – określa rolę poszczególnych postaci w przemianach przełomu lat 80. i 90. XX w. (Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa, Borysa Jelcyna), 	1

47. Jesień Narodów	<ul style="list-style-type: none"> – przemiany społeczno-polityczne w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1989–1991, – konsekwencje rozpadu systemu komunistycznego bloku wschodnim, 	XXXVI.11	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje przemiany społeczno-polityczne w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1989–1991, – rozumie termin <i>Jesień Narodów</i>, – przedstawia genezę przemian ustrojowych w krajach bloku wschodniego, – opisuje wydarzenia w Polsce na Węgrzech, – dostrzega związek pomiędzy przemianami w Polsce a dekomunizacją Europy Środkowo-Wschodniej, – przedstawia okoliczności zburzenia muru berlińskiego i zjednoczenia dwóch państw niemieckich, – wyjaśnia pojęcie <i>aksamitna rewolucja</i>, – dokonuje analizy mapy pod kątem zmian terytorialnych i politycznych na omawianym obszarze w okresie Jesieni Narodów, – przedstawia konsekwencje przemian ustrojowych w krajach bloku wschodniego, – omawia najważniejsze wydarzenia rewolucji w Rumunii oraz wojny w byłej Jugosławii, 	<ul style="list-style-type: none"> – odnajduje podobieństwa pomiędzy sytuacją i wydarzeniami w krajach postkomunistycznych, – analizuje dane statystyczne pod kątemoceny zmian, jakie zaszły w Polsce od 1989 r., – ocenia konsekwencje przemian politycznych w bloku wschodnim, dzieląc je na pozytywne i negatywne, – charakteryzuje problemy, z jakimi musiały się zmierzyć poszczególne państwa postkomunistyczne po 1989 r., – zna imiona i nazwiska komunistycznych liderów politycznych, takich jak János Kádár i Nicolae Ceaușescu, – przedstawia rolę w przemianach politycznych takich postaci jak: Helmut Kohl, Erich Honecker, Václav Havel, Slobodan Milošević, 	1
48. Okrągły Stół	<ul style="list-style-type: none"> – przyczyny, przebieg i postanowienia obrad Okrągłego Stołu, – wybory czerwcowe, – kluczowe przemiany ustrojowe w Polsce w latach 1989–1990, 	XL.3, XLI.1	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przyczyny, postanowienia i efekty obrad Okrągłego Stołu, – wyjaśnia przyczyny zawarcia porozumień Okrągłego Stołu przez obydwie strony (władzę i opozycjonistów), – przedstawia ważniejszych uczestników rozmów, – podaje główną tematykę obrad, – opisuje kluczowe przemiany ustrojowe w latach 1989–1990 (przywrócenie dwuizbowego parlamentu i urzędu prezydenta, zmianę nazwy państwa oraz wyglądu godła państwowego), – omawia konsekwencje Okrągłego Stołu, w tym wybory czerwcowe w 1989 r. i powołanie Tadeusza Mazowieckiego na stanowisko premiera Polski, – dostrzega związek pomiędzy porozumieniami Okrągłego Stołu a demokratyzacją sceny politycznej i przemianami ustrojowymi, jakie nastąpiły na przełomie lat 80. i 90. XX w., 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje statystykę i teksty źródłowe pod kątem oceny porozumień Okrągłego Stołu przez ich uczestników oraz społeczeństwo, – charakteryzuje postawy strony rządzącej, opozycji oraz społeczeństwa wobec przemian, jakie zachodziły na przełomie lat 80. i 90. XX w., 	1

Temat	Treści nauczania	Odniesienie do podstawy programowej	Wymagania podstawowe. Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe. Uczeń:	Liczba godzin
49–50. Trzecia niepodległość	<ul style="list-style-type: none"> – kluczowe przemiany ustrojowe w latach 1989–1997, – przemiany społeczno-polityczne i gospodarcze lat 90. XX w., – przyczyny napięć społecznych w III RP, 	XLI.1–3	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje kluczowe przemiany ustrojowej gospodarcze w latach 1989–1997, – charakteryzuje przemiany społeczno-polityczne i gospodarcze lat 90. XX w., – omawia założenia planu Balcerowiczai konsekwencje jego wprowadzenia, – przedstawia cele i działania kolejnychkoalicji rządzących, – wymienia trudności, z jakimi borykało się społeczeństwo w okresie transformacji ustrojowej i gospodarczej, – określa zmiany na polskiej scenie politycznej w latach 90. XX w., – wyjaśnia przyczyny napięć społecznych, – podaje w kolejności chronologicznej najważniejsze wydarzenia lat 90. XX w., – analizuje ich konsekwencje, – przedstawia główne założenia prawnei ustrojowe zawarte w Konstytucji RP, uchwalonej w 1997 r., – omawia reformy wprowadzone przez kolejne gabinety rządzące, 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia sytuację ekonomiczną ludnościw okresie transformacji gospodarczej, – charakteryzuje proces kształtowania sięnowych elit władzy, – dostrzega zmiany, jakie zachodziływ sposobie prowadzenia polityki i strukturach kształtującej się demokracji, – interpretuje zapisy konstytucji pod kątem wolności i praw obywatelskich, – ocenia znaczenie zorganizowania pierwszych wolnych wyborów prezydenckich i wyborów parlamentarnychdla przemian demokratycznych w kraju, – ocenia zmiany, jakie nastąpiły w Polscew okresie transformacji ustrojowej, 	2
51. Między Wschodem a Zachodem	<ul style="list-style-type: none"> – przyczyny i znaczenie przystąpienia Polski do NATOw 1999 r. oraz do Unii Europejskiej w 2004 r., – stosunki międzynarodowe Polski z Rosją, innymi państwami europejskimi, USA i organizacjami międzynarodowymi. 	XLII.1–3	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny i znaczenie przystąpienia Polski do NATO w 1999 r. oraz do Unii Europejskiej w 2004 r., – obrazuje sytuację Polski w związku z polityką międzynarodową w tym czasie, – rozpoznaje sprzeczności interesów Rosjii Polski oraz opisuje wynikające z tego działania obydwu stron, – przedstawia proces przystąpienia Polskido NATO i UE, – opisuje relacje pomiędzy Polską i Niemcami, uwzględniając wspólne rozwiązania problemów oraz rozwój współpracy. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie przystąpienia Polskido struktur NATO i UE, – przedstawia korzyści i trudności z tym związane, – charakteryzuje polską politykę zagraniczną prowadzoną w regionie Europy Środkowo-Wschodniej, – określa miejsce Polski we współczesnej polityce międzynarodowej. 	1
52. Powtórzenie wiadomości z działu 6					1
53. Sprawdzian wiadomości z działu 6					1